

ความตาย ที่ไม่ถูกบันทึก

เรียบเรียงจาก Scheppe-Hughes, N. 1997.

“Demography without Numbers”. in Kertzer, D. and T. Fricke, eds., *Anthropological Demography*. Chicago: Chicago University Press.

เมอร์เชีย เด็กหญิงชาวราชชีล อายุ 3 ขวบ เจ็บป่วยด้วยอาการ เรื้อรังดังแต่แรกเกิด เช่น ไข้ ไอ อาเจียน อาเจริญรุนแรง พิสูจน์ ของเธอซึ่งโคล่าบอกร่วมกับเมอร์เชีย เหมือนคนใบ้ วันทั้งวันได้แต่นอน หายใจรู้เรื่องเปลเปลที่มุหงóng ไม่พูดจา กับใคร หากลงมาจากเปล ก็จะนั่งที่มุมมีดของบ้าน ปล่อยให้

แมลงกัดต่อยเจ็บแสบตามเนื้อตัว แต่ก็ไม่ปรีบกบหรือลูกหนีไปไหน

แม่ของเมอร์เชียเป็นคนงานไร่อ้อย ต้องเดินแต่เข้ามีดออกไปทำงานในไร่กับพิชัยของเมอร์เชีย ที่อายุแค่ 9 ขวบ ทึ้งให้โคลาอยู่ดูแลน้องสาวที่เจ็บป่วยเพียงลำพังที่บ้าน

ได้จะข้างเปลที่เมอร์เชียใช้ชีวิตอยู่ส่วนใหญ่เต็มไปด้วยซองยาวาง

ระยะทาง มียาแก้้อักเสบ ครีมทาแก้แพ้ ยาแก้ไอ ยาแอสไพรินแก้ปวดลดไข้ และยานอนหลับ

โคล่าเป็นคนจัดแจงอาหารให้น้องสาวกินก่อนทานยา ซึ่งมีเพียงโจ๊กที่ทำจากแป้งมันสำปะหลังและข้าวคุณภาพต่ำ

แม่ของเมอร์เชียเรียกอาการของลูกเราว่า เป็นอาการของความทุกข์จากการเจ็บป่วยเรื้อรัง ซึ่งเด็กส่วนใหญ่ในสัล้มที่อยู่วัยเดียวกับเมอร์เชียจะเป็นกัน อาการแบบนี้หากเป็นแล้วยากจะรักษาหายขาด

“เด็กกับการเปรียบเทียบวันนี้อาจจะอยู่ที่นี่ พรุ่งน้ำอาจจะบินหนีไม่ตายก็มีชีวิตอยู่” แม่ของเมอร์เชียเปรียบเปรย

...

ข้อมูลจากสำนักงานทะเบียนพัลเรือนของเมืองระบุว่า 2 ใน 3 หรือมากกว่านั้นของเด็กการที่เสียชีวิต ไม่ถูกวินิจฉัยหรือประเมิน ตรวจสอบอาการอย่างละเอียดจากเจ้าหน้าที่สุขภาพ มีการลงทะเบียนที่กในทะเบียนการตายแค่ “เสียชีวิต” เด็กผู้หญิงจะตกสำรวจมากกว่าเด็กผู้ชายในวัยเดียวกัน ยิ่งเด็กการที่ไม่ฝันพิชีศิลลังนาปของคริสเดียนก็จะไม่ได้รับการลงทะเบียนการตาย เพราะถือว่าเป็นพากองกรีตศพจะได้รับการฝังบริเวณสี่แยกถนนแยกจากสุสานของคนทั่วไป

ในบันทึกการตายระบุสาเหตุการตายว่า 35 เปอร์เซ็นต์เกิดจากหัวใจหยุดเต้น หรือหยุดหายใจนับพลั้น ตลอดก่อนกำหนด ตาย เพราะอ่อนแอ ตายเพราะหิว ตายเพราะขาดน้ำ ตกต้นไม้ตาย อาหารเป็นพิษ

หรือไม่ก็ใช้ภาษาชาวบ้านทกวีซึ่งยากจะเข้าใจว่าหมายความว่าอะไรกันแน่ โดยพรรณนาสาเหตุการตายไว้เช่น “ตายจากความทุกข์ทันในวัยเด็กอย่างฉับพลัน” (acute infantile suffering)

แบบฟอร์มการกรอกข้อมูลและความลึกซึ้งของภาษาสัตติอ่อนเพียงเราให้หลงเข้าใจว่า การตายของเด็กเหล่านี้มีสาเหตุตามธรรมชาติหรือจากอุบัติเหตุในชีวิตประจำวันแม้แต่การตายที่ระบุว่าเกิดจาก “ความทุกข์ทันฉับพลัน” (acutely suffering) ก็เป็นผลจากการแพชญ์ความทุกข์ที่ยืดเยื้อยานานของเด็กทารกเอง เช่น เกิดในครอบครัวยากจนไม่มีอันจะกิน มีโรคประจำตัวแต่แรกเกิด ฯลฯ ไม่เกี่ยวกับปัจจัยอื่นใดทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นระบบบริการสุขภาพที่ไม่ได้มาตรฐาน หรือโครงสร้างสังคมที่ผลิตข้าวความไม่เป็นธรรม

...

ผู้หญิงในสัมภาษณ์นี้มีอัตราการคลอดบุตรโดยเฉลี่ย 9.5 ครั้ง และมีเด็กทารกโดยเฉลี่ยเพียง 8 คนที่รอดชีวิต ทุกๆ 3 เดือนสัปดาห์ต้องชดเชยผู้พิพากษาด้วยจำนวนเด็กที่เสียชีวิต ส่วนเด็กที่รอดก้มเงินป่วยด้วยไข้เรื้อรัง โรคทางเดินหายใจ อาเจะระหว่างรุนแรง กล้ามเนื้อยื่นแรง ฯลฯ

เด็กที่ป่วยเรื้อรัง หากครอบครัวเห็นว่าไม่น่ารอดจะลดน้ำดื่มน้ำอาหารให้ค่อยๆ ตายไป เพราะไม่อยากให้เด็กทุกข์ทรมาน

สัมภาษณ์นี้มีอัตราการเสียชีวิตของทารกแรกเกิดสูงมาก โดยเฉลี่ยแม้ 1 คนจะมีประสบการณ์จากการ

เสียชีวิตของเด็กทารก 3.5 ครั้ง ทั้งลูกตัวเองและเพื่อนบ้าน ความตายของเด็กทารกถูกมองเป็นความเดย์เชินในชีวิตประจำวัน เป็นส่วนเลี้ยวหนึ่งของความรุนแรงที่คนในสัมภาษณ์อยู่ทุกเมื่อเชื่อวัน ไม่ว่าจะเป็นการถูกนายจ้างชูตีริดแรงงาน ความอดอยากยากจนขั้นแคน ความรุนแรงในครอบครัว ความมั่นคงในชีวิตที่คาดเดาไม่ได้

คนในสัมภาษณ์เรียกเด็กทารกที่เสียชีวิตว่า “เทพธิดา” ตัวน้อยที่มีปีกเทพธิดาเหล่านี้จะบินอย่างมีความสุขอยู่รอบๆ บัลลังก์ของพระเจ้าและพระนางมาลีบันสรวงสรรค์ แม่ของเด็กให้เหตุผลว่า ความตายของเทพธิดาตัวน้อยเป็นไปเพื่อไถนาปจากความทุกข์ทั้งปวง เมื่อนพระเบญจเจ้าตายเพื่อไถนาปให้แก่มวลมนุษย์ ความตายของเทพธิดาตัวน้อยเป็นเรื่องศักดิ์สิทธิ์ ไม่สมควรที่เราจะโศกเศร้าเสียใจ ร้องไห้ฟูมฟาย พระเจ้ารู้อนาคตตีก่าวพรว่า เด็กพวนตัวขึ้นมาไม่เป็นใจก็เป็นโจรก็เป็นโสเกณ์ จะนั่นดีแล้วที่พระเจ้าปลดปล่อยความทุกข์ให้ตั้งแต่ยังเด็ก ถ้าพระเจ้าเห็นดี ฉันก็เห็นด้วยกับพระองค์

...

โอล่า โอล่า (เด็กชาวสลัม) : โอล่า นั่นเป็นสิ่งที่พรว่า “พูดกันในหมู่พวกร่างน้อยว่ามันจะเป็นอย่างนั้น แต่ฉันขออภัยคุณตามตรง เกอะนะ แนะนำ (นักวิจัย) ฉันไม่เชื่อว่าเรื่องเหล่านี้จะเกิดขึ้นจริงหรือไม่ เลย เราต้องการจะเชื่อว่ามันจะมีสิ่งที่ดีที่สุดเกิดขึ้นกับเด็กๆ ของเราเท่านั้นเอง เมื่อเด็กๆ ตาย เรายังคิดหวังอย่างให้เป็นอย่างนั้น ถ้าไม่คิดอย่างนั้น เราจะทนอยู่กับความทุกข์ :

ทุกเมื่อเชื่อวันได้อย่างไร

โอล่า (เด็กชาวสลัม) : เวลาที่คุณไปเจอกับเด็กซึ่งแม่เขาจะไม่ยอมให้คุณมืออีกต่อไปแล้ว คือตัดสินใจจะปล่อยให้ตาย เวลาเจอสถานการณ์อย่างนี้ คุณแนะนำชีวิตจะบวัดตัวอย่างไร คุณไม่ควรจะไปด่าว่าแม่เด็ก คุณจะต้องพูดเพียงแค่ว่า อันนี้สักเสี้ยวใจมากที่พระเจ้าได้มาเอาลูกของคุณไป คุณพูดได้แค่นี้พอ

แนะนำ : โอล่า แต่ตามจริงๆ เหอะ คุณเองคิดยังไงกับเรื่องนี้ คุณคิดอย่างนั้นจริงๆ หรือ

โอล่า : โอ! แนะนำ ไอ้เด็กพวนนั้นมันไม่มีอะไรกินนาน มันไม่มีพระเจ้าจากครอบครัว แต่คุณพูดแบบนี้ไม่ได้เด็ดขาด

...

อาการปัจจุบันของเมอร์เซียทรุดหนักก่อนวันเทศกาลcar尼วัล ไอไม่หยุด หายใจติดขัด ผิวหนังแห้งร้าวกับชาบทะเพาะขาดน้ำ โรงพยาบาลและคลินิกเอกชนปิดทำการในช่วงเทศกาล แม่ของเธอทำได้เพียงซื้อยาจากร้านขายยาและเภสัชกรทำได้แค่จ่ายยาแก้ไข

เมอร์เซียสิ้นลมก่อนที่รถกุศลเงินของเทศบาลจะเดินทางมาถึงเพื่อรับตัวไปรักษาที่โรงพยาบาล

งานศพจัดอย่างเรียบง่าย ลองศพสำหรับคนอนาคตของอนุเคราะห์จากเทศบาล ลุงของเมอร์เซียเป็นคนอาบน้ำศพและแต่งหน้าศพ ร่างของเทพธิดาตัวน้อยปักกลุ่มด้วยดอกไม้สีขาวกลืนห้อม

เจ้าหน้าที่เทศบาลกรอกใบเอกสารคำขออนุเคราะห์ลองศพระบุสาเหตุการตายสั้นๆ ว่า

“ป่วยไข้” ๆ